

Kronika obce za rok 2014.

Kultúrno spoločenské a športové podujatia.

17. – 20. februára – počas jarných prázdnin DOMKA pre deti a mládež zorganizovala pridedinský tábor, jeho témou boli zimné olympijské hry.

Február: V kronikách mnohých okolitých dedín sa určite nájdú zápisy o starých, ale tradičných ľudových zvykoch. Jedným z nich bolo aj páranie peria. Gazdiné, ktoré mali dcéry, väčšinou chovávali husi. Tie každý rok šklbali z peria a odkladali ho. Keď ho už mali dostatok, tak sa za zimných večerov schádzali – raz u jednej, raz u druhej na páračkách. Páranie peria – to je oddeľovanie peria od kostoniek, aby vo vankúšoch a perinách nepichali.

Na tento starý zvyk sme si na fašiangy spomenuli aj u nás a rozhodli sme sa, že ho obnovíme. Ženy z oddielu RTVŠ sa zišli „u gazdinej“, ktorá má dievky súce na vydaj. Prijala ich vo svojom príbytku, aj šišiek nachystala, aby hladné neboli, aj vínka, aby ich „piera“ v krku neštekli. Pri speve a smiechu išla robota od ruky. A možno časom obnovíme aj ďalšie zvyky – je ich ešte zabudnutých dosť.

4. marca – na posledný fašiang sa v Ružomberku uskutočnil sprievod. Bol prehliadkou krojov, fašiangových masiek a symbolov. Okrem okolitých obcí sa ho zúčastnili aj naši občania a členovia spoločenských organizácií v krojoch. Počasie bolo chladné, sychravé.

V nedeľu 30. marca za krásneho slnečného a teplého dňa 18 členná krojovaná skupina žien - členky miestnej organizácie Červeného kríža, oddielu Rekreačnej telesnej výchovy a športu pri OŠK a Jednoty dôchodcov- prešla po dedine spolu s bábkou – Murienou. Verili, že jej vynesenie a hodenie do potoka - aby odplávala - privolajú príchod jari – nového života, slnka a radosti. Pomáhali im ďalšie 2 ženy, ktoré po domoch oznamovali tento pekný ľudový zvyk a pozývali občanov spolu so ženami zahnať zimu a tak sa pričínili o zachovanie tejto krásnej ľudovej tradície, veď minulosť je neoddeliteľnou súčasťou našej prítomnosti či budúcnosti.

27. apríla sa na motokrosovej dráhe v Liskovej uskutočnil ďalší ročník Motocross Tour – súťaže motoriek v rôznych kategóriách.

30. apríla 2014 sa pri ZŠ Lisková uskutočnil už tretí ročník bicyklovej súťaže Liskovský pedál. Tím organizátorov vedený Miroslavom Ondrejkom privítal v 13 kategóriách takmer 100 súťažiacich. Aj tento ročník prišli podporiť pozvaní hostia, ktorými tentokrát boli majstri sveta v hokejbale z roku 2013 Milan Ladiver a Michal Hrivnák. Po ukázkach nájzdov a striel na brankára Mareka Hradského potešili prítomné deti podpiskartami a spolu so starostom obce p. Murinom dekorovali víťazov jednotlivých disciplín.

30. apríla v predvečer prvého mája podľa starého ľudového zvyku mládenci stavali svojim dievčatám máje. Na tento pekný zvyk sme nezabudli ani my. A keďže máme v obci veľa pekných mladých dievčat, tak majú máj jeden spoločný – v strede obce. Postavili im ho naši šikovní chlapci - dobrovoľní

hasiči. Touto cestou ďakujeme všetkým pracovníkom obce a ostatným, ktorí sa podieľali na príprave a zdobení mája a tiež na jeho postavení. Obecnému urbáriátu ďakujeme za poskytnutie stromu.

1.mája DOMKA pre deti a mládež uskutočnila tvorivé dielne. V ich úvode sa stručne zoznámili s históriou pltníctva na Slovensku, s ktorým bol spätý život mnohých ľudí regiónu Liptova. Okrem brvien dreva sa na pltiach prevádzali i hotové dosky, hranoly, z potravín predovšetkým syry, oštiepky, bryndza, ďalej hrnčiarske, kožušnicke a iné výrobky, niekedy i ľudia. Výsledkom trojhodinovej snahy detí boli plte vylepšené rôznymi vlastnými „doplňkami“. Spoločná ostrá skúška plti na potoku sa nekonala, pretože deti sa rozhodli najprv ich ukázať rodičom.

3.mája sa uskutočnil II. ročník netradičnej hasičskej súťaže O pohár predsedu DHZ Lisková. Začiatok bol o 14 hodine na ihrisku, súťažilo sa v behu cez prekážky, presunutí nadrozmernej pneumatiky a samozrejme v požiarom útoku. Počasie im moc neprialo, bolo chladno a sychravo a to možno odradilo aj mnohých divákov.

7. mája sa pri príležitosti 69. výročia Dňa víťazstva konal už XVII. ročník Behu oslobodenia. Predchádzal mu pietny akt polozenia venca k Pomníku padlých pred MŠ. Po básni žiačky ZŠ mal príhovor k udalostiam starosta obce Ing. Jozef Murina. A potom sa už išlo pretekať. Štart a cieľ bol pred základnou školou. Bežalo sa podľa jednotlivých určených kategórií chlapci a dievčatá zvlášť. Začínali najmenší škôlkári a končili najstarší žiaci. Atmosféra bola dobrá športová, pretekárov sme výdatne povzbudzovali. Všetci škôlkári boli víťazi a preto všetci dostali diplom a čokoládovú medailu. Víťazi jednotlivých kategórií zo základnej školy boli ocenení vecnými cenami a diplomami. Všetci pretekári – a bolo ich okolo 230, dostali aj občerstvenie – dobošky a čaj. Počasie nám vyšlo a preto sme boli radi, že môžeme v tomto tradičnom podujatí pokračovať.

V súťažení sa pokračovalo aj v stolnotenisovej hale, kde Stolnotenisový oddiel OŠK usporiadal súťaž v stolnom tenise pre deti a mládež spolu aj s vyhodnotením najlepších.

8. mája DOMKA pre deti a mládež pripravili tvorivé dielne na zvieraciu tému. Úlohou detí bolo vyrobiť rôzne zvieratká z nevytlúpaných arašidových orieškov. Netrvalo dlho a už sa arašidy na stoloch začínali podobať na psov, kravy, mačky, prasiatka, zajacov, ovce či kuriatka. Niektoré zvieratká boli naozaj kreatívne.

V nedeľu 11. mája sa vo vyzdobenej sále kultúrneho domu konala slávnosť venovaná všetkým mamám, starým či prastarým mamám k ich sviatku. Po slávnostnom príhovore starostu obce Ing. Jozefa Murinu začali program deti z materskej školy a po nich žiaci základnej školy. Recitovali, spievali, zahráli rozprávku O šípovej Ruženke, tancovali, vinšovali. Na záver zaspievali spoločnú pesničku. Celý program bol veľmi milý, zábavný, veselý, o čom svedčil aj neustály potlesk z plnej sály.

19. júla 2014 sa za krásneho slnečného počasia v areáli Obecného športového klubu Lisková uskutočnil už VII. ročník podujatia „Lisková sa zabáva“.

Slávnostne ho o 15,00 hodine otvoril starosta obce Ing. Jozef Murina. poprial všetkým dobrú náladu a zábavu a mohlo sa začať. Po jeho príhovore p. Edita Forgáčová poinformovala prítomných o pripravenom programe, kde sa čo a kedy uskutoční a zároveň uviedla aj kultúrne vystúpenie súboru seniorov Liskovianka. Kým dospelí oddychovali na lavičkách, deti sa začali zapájať do detských súťaží, ktoré poriadali mladí DOMKÁRI. Zároveň naše poľovnícke združenie pripravilo pre deti súťaže v streľbe zo vzduchoviek a bol o ne veľký záujem. Tieto boli na záver vyhodnotené a najlepší strelci ocenení vecnými cenami. Mladí chlapci – záchranári predvádzali praktické ukážky poskytovania prvej pomoci, niektoré si mohli záujemcovia vyskúšať aj sami. Neskôr sme mohli sledovať ukážky výcviku psov nášho kynologického klubu pod vedením p. Jozefa Bukového. Počas celého popoludnia ujo Milan vozil deti na kobyľke Inke. Aj pripravená trampolína bola stále plná detí. Veľký záujem a neustály rad bol pri milých žienkach - umelkyniach z Likavky, ktoré deťom maľovali tváričky, ruky či nohy podľa nimi vybraných predlôh. O 17,00 hodine sa začal futbalový zápas mužov. Vyvrcholením tohtoročného podujatia bolo vystúpenie speváckej časti folklórneho súboru Lúčan z Lúčok. Zahrali, zanôtli aj vtipné slovo povedali. Počas celého popoludnia si všetci mohli pochutnávať na guláši, ktorého až 4 kotle navaril p. Juraj Plavecký. A keďže bol vynikajúci, zjedol sa veru všetok. Deti si tiež pochutnali na cukrovej vate. Smäd a niektorí ešte aj hlad sme mohli uhasiť v bufetoch p. Aleny Plšičíkovej. Na akcii sa aktívne podieľali členovia Jednoty dôchodcov: kultúrny program a pomoc pri varení gulášu, kynológovia: ukážky výcviku psov, poľovníci: strelecké súťaže, Domka: detské súťaže, chlapci – volejbalisti: obsluha bufetu, p. Milan Kubala: vozenie na koni, zdravotníci: ukážky a aj zdravotná hliadka a hlavne všetci pracovníci obecného úradu a obce. Taktiež DJ Roman: ozvučenie, hudba a večerná diskotéka, p. Fridrichovi Jurgošovi: videokronika a ďakujeme aj tiež sponzorom.

26. 7. - volejbalový turnaj O pohár starostu obce, súťažili v ňom 4 družstvá, družstvo z Liskovej sa umiestnilo na 3. mieste. Pre všetkých zároveň pripravili občerstvenie a guláš.

9. augusta sa uskutočnil 13. ročník memoriálu JUDr. Slimáka - výstup na Veľký Choč, pripravený autobus sa naplnil nadšenými turistami a odviezli sa do Valaskej Dubovej, odkiaľ bol hromadný výstup. Na Poľane bola chvíľka oddychu a turistov čakala už len finálna časť cez kosodrevinu na vrchol Choča. Bolo krásne, slnečné počasie s pekným výhľadom do širokého okolia, starosta obce Ing. Jozef Murina v príhovore všetkých ešte raz privítal a v krátkosti ich oboznámil s históriou memoriálu. Na pamiatku porozdával pamätné listy a tričká s logom podujatia. Príhovor mal aj zástupca starostu mesta Kravaře Ing. Petr Mouczka. Pripravené občerstvenie – výborný guláš a pivo na chate p. Dvorského všetkým zachutilo. Na chatu prišiel aj náš rodák – spisovateľ p. Jaroslav Rezník.

23. a 24. augusta - predposledný augustový víkend sa niesol v znamení osláv 90. výročia vzniku Dobrovoľného hasičského zboru v Liskovej. Oslava trvala dva dni, ale príprava sa začala už rok dopredu. V sobotu sa uskutočnilo okresné kolo hasičskej súťaže dobrovoľných hasičských družstiev a dorastu, zúčastnilo sa ho 30 družstiev. Súťažilo sa v požiarnom útoku a v štafete. V prestávke okolo areálu prešli historické automobily, ktoré sa zastavili počas svojej Oldtimer Rallye Tatry. Bolo ich asi 90 a veľmi sa im páčilo, keď ich p. Rošteka aj s dievčatami – všetci v krojoch zastavili a ponúkli tradičnými fánkami a dobrou „domácou“. Po hasičských súťažiach nasledovali ukážky modernej hasičskej techniky, rôzne súťaže pre deti a mnohé iné.

Naši hasiči okrem všetkých súťaží pripravovali aj občerstvenie – varili guláš a piekli klobásy, zorganizovali predajné stánky, atrakcie pre deti a zábavu počas celého dňa. Nechýbala ani bohatá tombola. Večer pokračoval zábavou.

Nedeľa sa niesla vo sviatočnom duchu. O deviatej hodine sa členovia výboru odobrali na miestny cintorín, kde zapálili sviečku a pomodlili sa za zomrelých členov DHZ. Nasledoval presun do kostola na slávnostnú svätú omšu. Počas nej sa posvätila nová socha sv. Floriána – patróna hasičov. Po omši sa za sprievodu dychovej hudby Supranka odobrali slávnostným pochodom do areálu OŠK na slávnostný obed. Po ňom bolo oceňovanie zaslúžilých členov DHZ a tiež tých, ktorí im všestranne pomáhali. Pri tejto príležitosti hasiči vydali aj knižku o histórii hasičstva v Liskovej.

29. augusta pri príležitosti 70. výročia Slovenského národného povstania sa uskutočnil pietny akt položenia venca k pomníku padlých pred materskou školou a pri pamätníku Medzi hrádkami. Zároveň v miestnom rozhlase bola odvysielaná relácia k udalostiam tohto dňa.

6. septembra DOMKA uskutočnila pre deti a mládež Bodku za prázdninami – podujatie s rôznymi súťažami.

10. septembra sa pod vedením predsedníčky JDS p. Eleny Lukáčovej po prvý krát predstavil spevácky súbor Liskovianka na okresnej speváckej súťaži Ružomerská lýra, kde sa umiestnil na poprednom mieste a získali aj čestné uznanie. Spevácky súbor má 17 členov a to : Anna Bendisová, Richard Bendis, Oľga Slimáková, Oľga Švárna, Emília Žampová, Anna Pažitková, Marta Hrnčiarová, Elena Lukáčová, Otília Štrbinová, Anna Baranová, Elena Likavcová, Ján Likavec, Veronika Daňová, Dušan Huntoš, Jozef Teniak, Ján Švárný a Ivan Hradský. Súbor nacvičuje Mgr. Bibiana Klačková, na harmonike hrá Ján Likavec. Pred Vianocami pozdravili seniorov v Domove sociálnych služieb v Likavke. Zaspievali im vianočné koledy, čím ich nielen potešili, ale aj zahriali pri srdci.

8. novembra sa uskutočnil v Liskovej priateľský scrabble turnaj pod záštitou Slovenského spolku scrabble (SSS). V penzióne Stará pekáreň, kde sa turnaj konal, privítal organizátor Miroslav Ondrejka 15 prihlásených hráčov. Do pravidiel hry hráčov „zasvätila“ predsedníčka SSS p. Eva Zahradníková. Úvodné slovo sa ušlo aj starostovi obce Lisková Jozefovi Murinovi, ktorý venoval víťazné poháre. Celková víťazka sa stala Evka Zahradníková, druhý bol

Patrik Pinter a tretí obstál Ivan Pastucha, ktorému sa ušla aj špeciálna cena za najkrajšie slovo "žabec", ktoré vybral starosta obce. Z nováčikov sa tešil z prvého miesta organizátor Miroslav Ondrejka, z druhého Slavka Hosová a z tretieho Erika Likavcová.

V sobotu 13. decembra sa v našej obci uskutočnil už 3. Adventný večer. Začal sa o 15,00 hodine vianočnou besiedkou žiakov základnej školy vo vyzdobenej sále kultúrneho domu. Potom vystúpil hosť podujatia – ľudová hudba z Terchovej. Hrali nielen v sále, ale potom aj vonku, kde už v plnom prúde boli vianočné trhy. Okrem rôznych vianočných ozdôbok a výrobkov sa predávala aj kapustnica, grilovaná krkovička, varené víno a aj hriate. Nálada bola veselá, tak krásne predvianočná. Ľudia sa postretali, porozprávali, občerstvili ba aj vianočné koledy spolu zaspievali. Tiež sa po prvý raz rozsvietil vianočný strom pred materskou školou.

26. decembra už tradične DOMKA uskutočnila koledovanie s Dobrou novinou.

Investičná výstavba.

Stavebné úpravy mostíka na križovatke Ulice pod Chočom a Ulice pod stráňou – riešenie havarijného stavu STL plynovodu. Pri výkopových prácach sa musela urobiť preložka plynu v cene 7.902,91 €. Rekonštrukcia mostíka, materiál a stavebné práce boli v cene 16.764,- €.

Dokončila sa plynofikácia na IBV Vyšné Záhumnie v zmysle zmluvy v cene 4.512,92 €.

Uskutočnila sa aj výstavba nového chodníka pre peších od predajne potravín p. Adamčiak smerom na Ružomberok po p. Pudiša. Na realizáciu diela sa vynaložili finančné prostriedky vo výške 145.136,60 €. Súčasťou bolo aj odkanalizovanie dažďových vôd a osvetlenie prechodov cez cestu III/018104. Dal sa vypracovať projekt pre stavebné povolenie na „Stavebné úpravy, prestavba a prístavba kultúrneho domu Lisková“ v hodnote 9.600,- €.

V Základnej škole sa opravovala kotolňa, realizácia stavebných a montážnych práce, elektroinštalácia, plynoinštalácia a potrebný materiál stál 56.634,- €.

Celkové kapitálové výdavky z rozpočtu obce boli vo výške 240.550,43 €.

V jarných mesiacoch sa začalo s výstavbou diaľnice D1 v katastri obce.

Vybudovali sa príjazdové obslužné cesty popod Mních až ku Dražným a do Klinčekov. Pracovalo sa nonstop, bola zvýšená premávka nákladných a pracovných áut, zvýšená hlučnosť v okolí pracoviísk a tiež prašnosť resp. zablatenosť ciest.

V základnej škole sa urobila výmena dverí vo všetkých triedach v hodnote 6296,76 €. Tiež sa zborovňa prerobila na triedu, pretože pre väčší počet detí sa zriadili dve 1. triedy a zborovňa je v prerobenom kabinete. Zakúpili sa tiež uzamykateľné skrinky v cene 6000,26 €. Toto bolo uhradené z prostriedkov základnej školy.

Rôzne.

15. marca sa konali voľby prezidenta SR. Zo 14 kandidátov sa v II. kole, ktoré bolo 29. marca prezidentom SR stal Ing. Andrej Kiska.

23. marca prileteli bociany, vyviedli 3 mláďatá.

18.-22. apríla boli Veľkonočné sviatky, príjemné teplé počasie.

17.5. v katastri našej obce sa prehnala víchrica menom Žofia, ktorá narobila značné škody v lesných porastoch . Bolo vyvrátených 25 ha plochy lesných porastov v množstve 12 tisíc m³ drevnej hmoty. Kalamita takéhoto rozsahu nebola ešte doteraz zaznamenaná.

V rámci prípravných prác na stavbu diaľnice D1 sa na príjazdovej obslužnej ceste popod Mních a popri liskovskej jaskyni vykonal archeologický prieskum. Objavili stopy antropogénnej pravekej činnosti. Pozdĺž južného úpätia Mnícha sa rozkladala osada z obdobia púchovskej kultúry (2. storočie pred našim letopočtom). Strážnu a zrejme aj mocenskú funkciu mohol plniť malý opevnený hrádok na východnom vrchole Mnícha (nad miestom zaniknutého kameňolomu). Pri vykopávkach našli zhluky skál a okruhliakov, ktoré sú chápané ako pozostatky niekdajších obytných a hospodárskych objektov, roštovú časť hrnčiarskej pece slúžiacej na vypaľovanie keramiky, keramické fragmenty kuchynského riadu a tiež originálnu železnú sponu na šaty. Rozsiahlejší archeologický výskum tejto lokality a hlavne liskovskej jaskyne už v 50. rokoch dvadsiateho storočia vykonal prof. Vlado Uhlár. Výsledky jeho výskumu sú publikované v knihe Lisková vydanéj pri príležitosti 750. výročia vzniku obce v roku 2002.

2. 9. – začiatok nového školského roka, do materskej školy nastúpilo 69 detí vo veku od 2 a pol do 7 rokov, do základnej školy nastúpilo 181 žiakov, z toho 29 prvákov, ktorí boli rozdelení do dvoch tried.

17. novembra sa uskutočnili komunálne voľby starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Za starostu obce bol zvolený Ing. Jozef Murina, ktorý získal 843 hlasov. Na funkciu starostu obce tiež kandidovali a získali tento počet hlasov: Ing. Juraj Hrnčiar: 118, Roman Kubala: 55, Mgr. Pavol Martinka: 47, Vladimír Jurgoš: 30, Jozef Roštek: 27 hlasov. Z 30 kandidátov sa volilo 9 poslancov, stali sa nimi: Ing. Jozef Murina, Rastislav Hradský, Ing. Miloš Lesák, Ing. Marian Žúbor, Veronika Daňová, Roman Kubala, Štefan Blaško, Ing. Michal Mišík, Mgr. Martina Mojšová. Keďže Ing. Murina sa stal starostom obce, funkcie poslanca sa vzdal a deviatym poslancom sa stal prvý náhradník Mgr. Miroslav Ondrejka. Prvé zasadnutie obecného zastupiteľstva bolo 2. decembra, na ňom novozvolení poslanci a starosta obce zložili sľub.

Vianočné sviatky boli bez snehu s teplotami mierne pod nulou.

Matrika.

Počet obyvateľov k 1.1.2014: 2113 .

Počet narodených detí: 21, z toho 13 dievčat a 8 chlapcov.

Počet zomrelých občanov: 25, z toho 9 žien a 16 mužov.

V priebehu roka sa do obce prisťahovalo 40 občanov, 25 sa odsťahovalo.

Počet obyvateľov k 31.12. 2014: 2124.

